

Цбарске НОВОСТИ

ЛИСТ ЗА ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА КРАЉЕВАЧКОГ СРЕЗА

Број 121 - Година III

Краљево, 9 септембар 1955 год.

Примерак 10 динара

БАЛКАНСКИ САВЕЗ СЕ ПРОДУБЉУЈЕ

КРАЉЕВСКИ ПАР ГРЧКЕ У ПОСЕТИ ЈУГОСЛАВИЈИ

У нашој земљи борави грчки краљевски пар. Народи Југославије дочекали су их топло и кроз тај дочек показали су своје симпатије за народ Грчке са којим смо у историји били често пута повезани у борби противу заједничког непријатеља. То ратно другарство народи Југославије у међу да цене у толико пре што борбу за мир и пријатељство међу народима не спречавају различити системи а идеја коегзистенције све више прсталица добија а то гарантује мир. За читаоце нашега листа доносимо у целост речи краља Павла и председника Тита изговорене у здравици пре два дана.

ЗДРАВИЦА ПРЕДСЕДНИКА ТИТА

„Ваша Величанства“
Госпође и господо,
Другови и другарице,

Дозволите ми прије свега да изразим особито задовољство што ми се пружила прилика да у нашој средини поздравим и да, у име народа Југославије, у име наше владе и у своје лично име, пожелим срдачну добродошлицу шефу државе пријатељског и савезничког грчког народа, Његовом Величанству краљу Павлу и Њеном Величанству краљици Фредерики.

Осећам се исто тако врло срећним што могу и овом приликом да упутим преко Вас искрене и пријатељске поздраве и читавом грчком народу.

Свима нама који смо били у посети Вашој лијепој земљи још увијек су у свежем сјећању срдачност и пријатељски пријем, на које смо наишли код Ваших Величанства, код Ваше Владе и код читавог грчког народа. Веома желимо да се и Ви осећате исто тако пријатно у току боравка у нашој средини, Посебно се радујемо што се поново састајемо последи једног раздобља које је временски кратко, али пуно значајних резултата и у развоју сарадње између наших двју земаља и у остварењу тројног савеза и сестране сарадње с пријатељском Републиком Турском.

Народе Грчке и Југославије везују многа тешка искушења из прошлости и заједничка борба за остварење и одржавање своје слободне и независности. На тим темељима остварили су се традиционално пријатељство и узајамно повјерење између наших народа, који су добили снажан потстрек закључивањем — заједно с нашим турским савезником — тројног Балканског савеза. Тај Савез, који је био инспирисан мирољубивим тежњама наших народа, одиграо је значајну и позитивну улогу у овом дијелу свијета. У времену пуном неизвјесности и нестабилности за које бисмо жељели да трајно припадне прошлости, наш Тројни савез претстављао је не само стуб стабилности овдје на Балкану, него је служио и као ријечити примјер могућности остварења конструктивне и сестране сарадње међу земаљама са различитим друштвеним и политичким системима, под условом да се он заснива на поштовању принципа независности, равноправности и немијешања у унутрашња питања.

Међутим, било би погрешно схватити тај Савез само као резултат једног несигурног времена, или као неку привремену комбинацију насталу из нужде. Искуство из прошлости нас је научило да су се савези настајали из нужде, или су се заснивали само на једном виду међусобних односа, распадали чим би се ситуација у свијету променила. Почути тим искуством, ми смо од првог тренутка успостављања наше плодне тројне сарадње истинили да она треба да буде сестрана, јер смо управо кроз тај Савез жељели да остваримо трајно учвршћење пријатељских односа између наших трију земаља и на Балкану опште. Стога смо сматрали и сматрамо да развој наше сарадње у оквирима Балканског савеза претставља трајан израз ширих интереса наших народа. Ми са собом већ имамо један пут плодне сарадње која је добијела значајне резултате. На том путу постоје још многе могућности, чије ће остварење

претстављати снажну материјалну базу за даљи развој наших тројних односа. Увјерен сам да Грчка, Турска и Југославија, својом активном заједничком политиком, могу и даље играти значајну улогу у постепеном сређивању односа како у овом дијелу Европе, тако и у свијету.

Срећни смо што можемо констатирати да је наш Балкански савез већ дао свој допринос општем смирењу у свијету и љепшој перспективи развоја међународних односа, јер смо то себи и поставили као циљ у вријеме његовог стварања. Могућност за мирну и конструктивну сарадњу међу народима данас су реалније него ранијих година и

ми вјерујемо да ће оне бити и коришћене. Ми ћемо и даље умјерити наше напоре да допринесемо смирењу и нормализирању прилика у свијету, убјеђени да тиме најбоље служимо ономе што је најпотребније и нама и читавом човјечанству: миру, конструктивној и равноправној сарадњи међу народима и просперитету у свијету. Надам се да ћемо у тим својим настојањима, као и досада, имати пуно подршку и разумијевање наших грчких и турских савезника.

На крају, желио бих још једанпут да изразим добродошлицу драгим гостима из савезничке Грчке, у увјерењу да ће њихов боравак у нашој земљи потврдили да наши односи почињу на чврстим темељима и да постоје сви услови да се они и даље развијају, на доброту наших народа и у интересу мира и међународне сарадње.

Дижем ову чашу за здравље и личну срећу Њихових Величанстава, Краља Павла и Краљице Фредерике, за добро и благостање грчког народа и за даље јачање и развијање пријатељске и савезничке сарадње између Грчке и Југославије.

ОДГОВОР КРАЉА ПАВЛА

„Господине председниче,
Желим, пре свега, да изразим дубоку захвалност и узбуђење које осећам, краљича и ја, због одушевљеног пријема на које смо наишли код Ваше екселенције, код Владе и пријатељског и савезничког народа Југославије, и под утиском тих топлих и срдачних манифестација и потврда пријатељства према мојој земљи, жељим да захвалим Вашој екселенцији на љубазном гостопримству и осећајима пријатељства према грчком народу.

Особито сам срећан што се налазим међу свима нама, господине Председниче, у престоници херојске југословенске нације, чијој смо се храбрости и пожртвованом духу дивили за време тешких година рата и чији смо напредак осетили под сјајним руководством Ваше екселенције високо ценили.

Сећање на Вашу посету Грчкој, прошле године, осећам увек живо у души мога народа, који је у Вашој личности поздравно пријатељски и савезнички југословенски народ и ја се радујем да будем тумач њиховог дивљења и осећања према народима Федеративне Народне Републике Југославије.

Од нашег последњег сусрета, ми смо били сведоци читавог низа значајних догађаја, који се тичу како развоја срећне сарадње која постоји између наше две земље, тако и развоја међународне ситуације.

Нарочито желим да истакнем са задовољством Ваше повјерење у чврстину традиционалног пријатељства које уједињује наше две земље и Вашу дубоку веру у будућност тројног балканског савеза.

Влада и народ Грчке потпуно деле Ваше убјеђење и жеље да Вас уверим о нашој дубокој и искреној привржености нашим заједничким напорима у циљу очувања мира и безбедности у овом делу света.

Доста, војни савез између Југославије, Турске и Грчке, допринео је ефикасном отклањању опасних ситуација, ја сам сигуран да ће наша дубока приврженост духу овог Савеза сачувати исту веру, у корист интереса наше одбране и колективне безбедности.

Трајни балкански савез био је закључен у жељи да гарантује наш заједнички положај и наша права на независност и безбедност, да очува наше заједничке интересе, да сачува неповређену нашу територију и да сарађује у свим приликама, да би обезбедили стабилност у свету и просперитет наших народа.

Ја сам увјерен да ће снага која произилази из нашег јединства омогућити да да лаке наставимо са успехом нашу политику конструктивне сарадње са свим државама и помоћи нам да дамо свој допринос делу међународног попуштања.

Ми смо дубоко свесни наших одговорности и наших обавеза према заједници

нација, и због тога смо убјеђени да је пасиван став непомирљив са императивним задатком да активно допринесемо организовању друштва на бази права на једнакост и узајамног поштовања.

Борба за мир у свету треба да инспириса нашу сталну систематску активност у циљу осигурања услова за мирољубиву сарадњу међу свим народима које надхњује исто сватање међународног поретка.

Ми констатујемо са великим задовољством садашњу тенденцију да се учврсти мир и да се развију огромне резерве природе и науке, који би могли да осигурају један век друштвеног напретка и среће за све народе на земљи.

Стремљење ка будућности напретка стабилитета произвело би још трајније и чвршће резултате кроз поштовање и примену принципа једнакости независности народа, осветљаних међународном савешћу и прокламованих Повељом Уједињених нација.

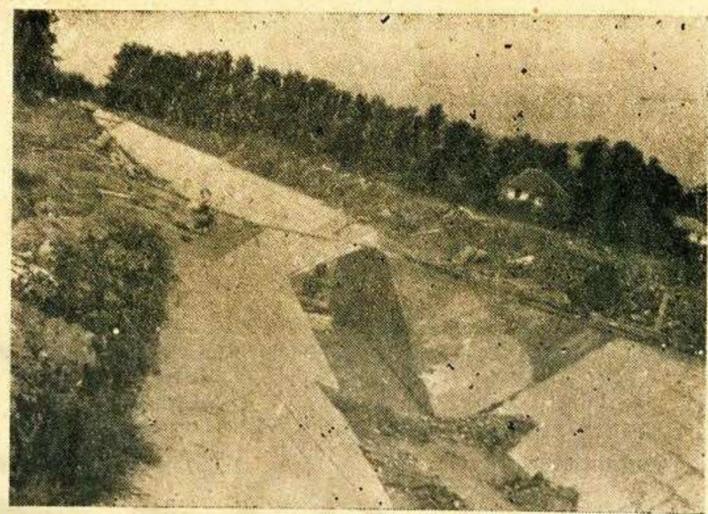
Грчки народ, дубоко привржен идеји мира и њеним традицијама неће пропустити да тесно сарађује са Југославијом са својим савезницима и другим државама у духу разумевања и узајамног поштовања ради учвршћења основа мирне сарадње, која омогућује народима да раде и напредују слободни од претње оружаним сукобом.

У увјерењу да ће се братска сарадња и непомућено пријатељство између наше две савезничке земље развијати још више у свим доменама наших мирољубивих активности, дижем своју чашу за здравље и личну срећу Ваше екселенције и госпође Броз и величину и напредак пријатељског и савезничког југословенског народа.

Припрема се разноврстан програм за прославу Дечје недеље

Управни одбор Друштва пријатеља деце у Краљевоу благовремено се побринуо да изврши припреме за прославу дечје недеље у граду и срезу, која ће трајати осам дана од 18 октобра. Овогодишња прослава недеље најмлађих имаће много шири и разноврснији програм него у ранијим годинама.

Последњих дана одржао је више састанака Управног одбора друштва на којим је дискутовано о припремама за прославу и састављен план по коме ће се изводити разне припреме и манифестације. У току ове недеље у

Ове године инвестиције у пољопривреду су веће него ранијих година. Канали за наводњавање пресецају плодну земљу у околини Трстеника.

На слици: ЈЕДАН ДЕО КАНАЛА

У ЦЕНТРУ ПАЖЊЕ ОВЕ НЕДЕЉЕ

Привредни односи наше земље са СССР-ом су нормализовани

Приликом посете привредне делегације на челу са другом Свећозаром Вукмановићем, чланом Извршног већа, Совјетском савезу и Москви, вођени су привредни разговори од великог значаја за привреду обе земље. Разговори су донели конкретне резултате. Привредни односи између наше земље и Совјетског савеза пошто су нормализовани а и једна и друга делегација су биле једногласне по свим питањима. Овиме су створени услови за даље јачање привредних односа између две земље и нема сумње да ће се ови и даље развијати.

У Мароку тренутни мир али...

Неколико пушта до сада Французи су у Мароку морали да вешито балансирају између интереса француског калашала и националних захтева Мароканаца. Семењивали су генералне резиденције, султане, одводили их у изгнанство и враћали али никако се није догодило да ове мере задовоље захтеве за слободом и независношћу који се већ дуже времена поштављају. Пре неки дан и нови генерални резидент је дао оставку под француском званичним представником Француске владе. Предвиђа се одлазак садашњег султана који је на ово место и дошао на волшебан начин, после свргавања ранијег султана кога како се чује треба поново враћити на старо место. У очекивању ових догађаја ошаве се смирило али што не значи да је коначно смирено. Оно се неће коначно смирити све док се не изађе оправданим захтевима Мароканаца у сусрет а то значи да калашализам Француске одступи од својих позиција. Да ли ће до овога доћи показаће будућност али једно је тачно да калашализам као поредак са својим концепцијама према колонијама које су застареле и не задовољавају ни националну буржуазију ових земаља, нема проју и неће моћи још дуго да врши несметано експлоатацију која је нејаведна и нехумана.

Односи између Египта и Израела

Област Газе је „јабука раздора“ између Египта и Израела. То је мала област од неких 125 квадратних километара а замишљена је као изолатор између ове две земље. Међутим преко ове области се стално пуца и она је озбиљна сметња у побољшању односа између Египта и Израела а посебно привлачи пажњу и свих арајских земаља собиром да су се на територији овоко мале области нашли преко две стотине арајских избеглица. У овом сукобу од стотина чарки до озбиљних инцидената падају многобројне жртве а свејсна јавност је забринута јер ово може да изазове озбиљније сукобе. Сем штога проширење своје територије које је постигао Израел у рату противу арајских земаља користећи њихове слабости, онемогућује Египту коинену везу са осталим земаљама које насељавају Араби и што стално боли руководиоце Египта а и остале земље које су биле противу стварања Израела као самосталне државе на овом делу Истока.

Краљевоу ће бити отворена дечја библиотека која ће се налазити у просторији V основне организације ССРН и за коју ће се књиге набављати средствима које друштво добије од предузећа и организација као и давањем књига од стране грађана путем прилога. У програму прославе је предвиђена узајамна посета деце града и села, санитарски преглед деце претшколског доба и деце до 14 година, евидентирање деце палих бораца и жртава фашистичког терора, а извршиће се проверавање услова под којим живе ова деца као и односи родитеља у педагошком васпитању деце. Мајке најбоље однеговане деце биће јавно похваљене. Посебна радост деци указаће се на дечјем вашару који у оквиру овог друштва припрема Савез женских друштва у граду Предвиђен је и дечји карневал кроз град. У прослави ове недеље учествоваће и друштвене организације у сарадњи са саветима за народно здравље и социјално старање града и среза. Ради организације и спровођења дечје недеље Управни одбор друштва одредио је посебне одборе за поједине секторе.

Питања која нас интересују

Потрошачки кредити

— Новине у начину одобравања и условима коришћења кредита. — Одобравање и другим одређеним категоријама потрошача. —

Досадашњим упутствима право на коришћење потрошачких кредита имали су само редовно запослени радници и службеници, пензионери и инвалиди. Међутим нова уреда о одобравању потрошачких кредита проширује давање:

— на приватне власнике занатских радњи.

— службенике и раднике запослене код приватних занатских послодавца.

— лицима самосталних професија (адвокатима, лекарима, свештеницима, уметницима и другима), који су социјално осигурани.

Потрошачки кредити неће се одобравати оним радницима и службеницима који су закључили уговор о раду на одређено време у циљу завршења одређеног посла, то значи сезонским радницима и службеницима не могу се одобравати потрошачки кредити.

Друга значајна новина састоји се у томе, што се кредити одобравају:

— за све артикле индустријских производне сем прехранбених артикала.

— за куповину огрева

— за подмирење трошкова годишњег одмора

— за подмирење трошкова у вези са порођајем, болешћу и смртним случајем у породици и

— подмирења трошкова пресељења.

Одобравање кредита

За сву индустријску робу сем намештаја и музичких инструмената, одобравају се кредити са роком враћања од једне године. Рокови давања кредита за набавку намештаја зависни су од траженог износа кредита, ако на пример тражени износ кредита за намештај не прелази тромесечне припадности кредит не се одобрити на једну годину. Ако тражени износ кредита не прелази шестомесечне припадности, кредит ће се одобрити на две године а ако прелази шестомесечне припадности са роком враћања од три године.

Приликом одобравања потрошачких кредита за куповину индустријских робе корисник зајма дужан је да положи два од сто од износа одобреног кредита на име вишњег отплате и за овај износ одмах се смањује дуг по потрошачком кредиту. На износ одобреног кредита за индустријску робу банка издаје кориснику кредита барирани чекове.

За куповину лингвита, банка такође одобрава потрошачке кредите сваке године у одређеним временским интервалима. У овој години, кредити за ову намену, одобравају се до 30 јуна текуће год. До краја године, они се кредити неће одобравати.

За коришћење годишњег одмора одобравају се кредити у времену од 1 септембра 1955 године до 31 марта 1956 г. Корисници ових кредита добијају од банке путничке чекове са којима могу да плаћају стан и храну у свим пансионима и хотелима на територији ФНРЈ и саобраћајне услуге. На захтев тражиоца кредита, банка ће давати чекове и на име једног или више чланова његове породице. Ови кредити дају се са роком враћања од десет месеци.

За подмирење трошкова болести, порођаја, смрти и пресељења одобравају се кредити до 20.000 динара. За порођај и болест тражиоца кредита или неког од његових ужих чланова породице, потребан је доказ од лекара здравствене установе Дома народног здравља, Болнице, клинике и сл., за смртни случај — на основу извода из матичне књиге умрлих, за пресељење на основу доказа о пресељењу. Сви ови кредити дају се у готовом новцу са роком враћања од једне године.

Начин одобравања потрошачких кредита

Кредити се одобравају тражиоцима у оквиру кредитне способности.

— радницима и службеницима од којих припадности (основна и додатна) плата и положајни додатак), без додатака до једне третице.

— Имаоцима приватних занатских радњи до једне третице од основне на коју и м је извршен разрез пореза на доходак за протеклу годину односно за текућу годину ако порез плаћају паушално. Стога је потребно да поднесу уверење од народних власти надлежне општине о висини основнице, затим о плаћеном порезу на доходак из претходне године и о плаћеној аквотацији за протекли период текуће године.

— радници и службеници запослени код приватних послодавца и лицима самосталних професија кредит се може одобрити до једне третице од укупног износа који на плаћају допринос за социјално осигурање.

Уз захтев за добијање кредита подноси банци потврду о примљеној пријави поднетој заводу за социјално осигурање, из које се види висина на коју плаћају допринос за социјално осигурање.

Жиранти по потрошачким кредитима лицима самосталних професија, приватним занатлима и њиховим радницима и службеницима могу бити стално запослени радници и службеници или лица из њихових професија.

Имаоцима занатских радњи сви кредити се одобравају са роком враћања од једне године.

Отплаћивање потрошачких кредита

Исплаћивање се врши у једнаким месечним ратама, почев од првог наредног

месеца после закључења уговора о кредитима.

Корисници кредита барирани чекове могу користити искључиво за ову намену за коју су тражили кредит, јер у противном, предвиђају се казнене санкције како за имаоца барираних чекова тако и за привредну организацију код које се реализују барирани чекови, и то:

— за корисника кредита

— ако га искористи за другу намену од оне за коју је примио кредит, и

— ако употреби за плаћање робе у комисионој радњи и за плаћање робе код приватног сектора. Предвиђена је новчана казна од 5-10.000 динара/члан 28 поменуте Уредбе./

— за привредну организацију

— ако кориснику барираних чека исплати у готовом новцу барирани чекове

— ако кориснику барираних чекова исплати у готовом новцу разлику између износа барираних чека и цене продате робе већу од једне хиљаде динара

— ако барирани чекове на коме је означена намена за коју је потрошачки кредит дат, прима за плаћање робе која није обухваћена наменом која није означена на чеку.

За наведене случајеве казниће се привредна организација од 20-500.000 динара (Члан 24 Уредбе).

Такође се предвиђају казнене санкције и за одговорна лица запослена у привреди и друштвеним организацијама:

— ако сваког месеца не обуставе рату за отплату по потрошачким кредитима или обуставе оброче доставе у одређеном року.

— ако не известе банку о премештају корисника кредита и или смањењу припадности или је не обуставе у одређеном року.

— ако на захтев банке не доставе тражена обавештења о лицима која уживају кредит.

За наведене случајеве, одговорни службеник ће се казнити од 5-10.000 динара, стим што ће службеници друштвених органа и установа одговарати још и дисциплински (члан 27 Уредбе).

Молбе за одобравање потрошачких кредита, могу се сваког дана подносити Комуналној банци, те уколико испуњавају све услове у погледу кредитне способности, кредити ће се исплаћивати истога дана.

М. Благојевић

Искусства наших пољопривредника

Добар сточар који сарађује са пољопривредним стручњацима

Многи пољопривредници у нашој околини истичу се у обради земље, подизању воћарства, нези стоке и другим радовима. Савременијим обрађивањем земље, употребом вештачког ђубрива и разним другим начинима они постижу далеко веће приносе и остварују значајне приходе од осталих пољопривредника у суседству. У жељи да њихова искуства пренесемо и на друге пољопривреднике (наше читатеље на селу) Редакција „Ибарских Новости“ ће од сада повремено објављивати ову рубрику у којој ће се коментарисати резултати наших најбољих произвођача.

Међу сточарима у селима Прекоморавља познат је по свом узорном раду и Живорад Арсенијевић из Милочаја. Он је познат не само по добром одгајивању стоке већ и по томе што сарађује са ветеринарима и другим пољопривредним стручњацима.

Кад год стручњак дође у његово село он користи прилику да с њиме разговара, да потражи какав савет или објашњење а често одлази у град где се у ветеринарској станици посаветује по неком питању. Стручњаци су га већ запазили а понекад очекују од њега да их обавести о некој појави где би требало интервенисати. Тако је он недавно показао агроному болест код воћних стабала од које настаје унутрашње труљење ткива, те је агроном одмах предузео мере да испита узрочнике. Сточарством се највише бави али га интересују и други послови где такође уноси доста вештине и спретности.

Додуше, Арсенијевић је још пре рата завршио Нижу пољопривредну школу, али он је један од оних који су желели да после завршене школе раде на свом имању и да примене стечено знање. Он је наставио своје усавршавање у пољопривреди и после школе а вршио је препишке и одржавао везу пре рата и са професорима Пољопривредношумарског факултета у Земуну.

Његово домаћинство је тада било огледно јер су стручњаци од њега тражили да им доставља редовне извештаје о приходима и расходима и о начину рада који примењује.

Овај добар пољопривредник и посебно познати сточар настоји и да нас да примени савремене методе у подизању свог домаћинства, мада га, како каже, често ометају временске непогоде и друге објективне тешкоће. Кад се пређе кроз његово домаћинство и погледа унутрашњи уређај његових просторија може се доста видети што је још увек реткост у нашим селима.

Он је за смештај своје стоке направио шталу, велику и светлу, каква се сада ретко где може срести. Штала је дуга 12 метара, висока до три метра, са шест прозора димензије 1/0,70 м. У њој је ископао и бунар на који је поставио пумпу. Над шталом је велики таван за оставку сена, тако да зими не мора никуд излазити ради храњења и појења стоке. Сва његова стока је добро ухрањена и лепо изгледа. Од Српског задружног савеза је добио бика за приплод кога у циљу подизања квалитета одгоја користи цело село.

Арсенијевић сада намерава да изврши читава преоријентацију сточарства на свом домаћинству. Набавиће, каже, најквалитетније расе стоке. Има намеру да по-

дигне сило струју о чему је разговарао са стручњацима. Размишља и о бетонском ђубрилишту. Подићи ће и угледан воћњак. Његови старији су подигли воћњак без плана, засађивали су где су шта стигли, а он ће то сада све посећи и направити плански воћњак. Њега интересује и пчеларство. Од пчела међутим, никад много не узима али зато нема ни губитка као други који не воде рачуна о њиховом прехрањивању.

ИЗ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ

Такав је удес

Тек што сам сисао са ћерона неко ми зграби кофер из руку, појурих кроз гужву, замало не похвах милицију у помоћ, када сизих из непознатог лице ставља мој сојствени кофер у неки стари фијакер. Узе ша непознати индивиди још неколико кофера на исти начин и сипра у своја кола, онда као под команду заповеди седиште крећемо. Кола лагано кренуше. Климашала су се шако да су нам се по стомацима превршила и прекрчучерања суја. Кочијаш би нас уз пуш шешо причајући нам о свом „бедном“ животно, уз то би по који пуш уздахнуо, уздахнуо па наставио да шаба већ одавно преморене животиње. На крају се растадосмо са овим досадним створењем али као под команду сви уздахнусмо за по 80 динара. Такав је удес, додаде на крају, шешка су времена данас.

Трипут стој „Пуцам“!

Не, није реч о стражарима, реч је о фотграфима којих овде има ни мање ни више од 24. Окоме се на своје жртвае па човек оће неће мора да се изузе за 360 дин. Сви су пушеви блокирани до минералне воде па се бањски посетиоци нашли у чуду како да се ошарасе ове најасшти.

К о л о н а...

Нису то једине најасшти у овој бањи, има их више само што у права бање не води о њима упиште рачуна, ко веле пас је домаћа животиња па шта пуи треба преузимати. Реч је о писма, о најобичнијим писма који скићају, лају па чак и уједају као и сви остали пси. Њих има много, више од фотграфера и надају се пребројати ни онда када иду један по један у колону. Савешујем вам будиште памети и склоните им се са душа, јер није редак случај да по која усамљена глава остане без панталона.

Терај Ленка!

Управа хошела „Снежник“ се постарала да бања не буде само лечилиште те стога песма и свирка до зоре. Терај ленка па коме се смучи, онима који би штали да се одмарају или онима који разбијају прозоре и огледала.

К о ц о ш и

Свуда се нађе по који али овде их има много. Шта ће људи, дошли на одмор па ко веле да зараде по коју суву хиљадарку. Нисмо ми криви, правда ми се једно наивно створење, криви су они који што дозволжавају. Ако сте сели пред неким хошлом да попијете кафе, чућете само шуштање карата и звекаш домина или пак најбогонију писку једне жртваце која је испразнила свој новчаник. Ако сте пак жељни да одиграшете неку игру са женом или брашом а немаше своје карте, лупајте само дланом о длан... Шу су пискарари, они ће Вас радо услушати за скромну награду од 100 динара.

ПЛАНИНАРСКИ САБОР НА ДОБРИМ ВОДАМА

посетили више стотина планинара и гостију

У извођењу планинарских дисциплина учествовало је десет

екипа из разних крајева Србије

Ћутање борове и јела готово нему тишину планинског горостаса узнемирили су планинари, страсни љубимци врлетних висова и пространих падина, шумовитих рејона и лепих и привлачних пропланана. У планини као да се нешто разбуктало. Одавно није било тако живо на шумовитим обронцима Гоча, код Добре Воде, ту где су се некад, пре четрнаест година, састали краљевачки партизани да створе одред и организовано крену да гоне непријатеља.

Друштво планинара „Гвоздац“ показало је велику организациону способност и умешност да на време и потпуно прибави што је требало и да спремно дочека учеснике сабора и многе госте. За пријем је све било готово на неколико дана пре одржавања сабора. Организована је целокупна служба око смештаја, исхране, такмичења и разоноде учесника сабора. Очекивао се само долазак планинара и гостију.

Још у суботу многи су почели пристизати шумском железницом према Гочу. Радост се осећала код сваког на лицу; планинаре је посебно радовао што ће још једном моћи да попут партизанских патрола прокрстаре литицама борове и јелове шуме, а остале учеснике и госте веселило је што им се указује ретка прилика да посматрају ову занимљиву природу у свежини планинског ваздуха. А ваздух на Гочу и чиста и готово ледена вода освојили су симпатије свих гостију.

Низ стрму падину густе и високе борове шуме одјекнули су громки поклици дечака који су

пристизали у групама. Уморне госте дочекао је планинарски дом са свом присношћу и друштво „Партизан“ из Краљева постарало се да својим програмом употпуни ову свечаност.

На крају су били сви весели; гости су били задовољни оним што су видели а планинари својим резултатима, ма да све екипе нису показале уједначену форму. Победницима су додељене награде у спортским реквизитима у вредности од 25.000 динара. Највише првих места освојило је друштво „Гвоздац“. Њеним члановима додељене су прве награде за оријентационо патролно такмичење, стрељаштво, одбојку, скок у даљ и скок у вис.

На сабору је укупно узело учешће око 600 планинара и гостију.

Р. Р.

За претседника општине у Врњачој Бањи изабран је Алекса Вујовић

На седници новог општинског одбора у Врњачкој Бањи, која је одржана у понедељак 29-ог о. м. изгласан је статут општинског одбора и изабране су сталне одборничке комисије.

Поред овога на дневном реду

седнице био је избор претседника.

Једногласним одобравањем свих присутних одборника за претседника општине изабран је Алекса Вујовић, досадашњи секретар Н О Среза трстеничког.

Радници Магнохрома добили 6,500.000 динара зајма за градњу станова

Из фонда за самостално располагање предузећа „Магнохром“ дато је недавно дванаесторици радника шест и по милиона динара дугорочног зајма за градњу станова. За додељени зајам радници ће отплаћивати годишње 1%

на име камате. Већина њих су већ почели да дижу куће са двособним становима и нуз просторијама. Колектив „Магнохрома“ је и до сада улагао доста новца на градњу станова који су предати станбеној заједници.

Отварамо дискусију о организацији трговинске мреже у граду

Трговинска комора предлаже темељиту реорганизацију трговинских предузећа

Трговина и организација пословања трговинске мреже била је доста пута предмет широких дискусија. Увек се тежило да се пронађе најбољи начин рада који би био у интересу и трговинске мреже и самих потрошача. У томе се делимично успевало. Многи проблеми и субјективне слабости у трговини, међутим, повод су за поновну дискусију о делатности трговинских предузећа и радњи. Сада претстоји и спровођење најновије Уредбе о изменама и допунама трговинске делатности.

Да би се трговинска мрежа у Краљеву што правилније организовала у духу Уредбе, затим да би оживело радничко самоуправљање у њој и да би се смањили трошкови, посебна комисија стручњака Трговинске коморе извршила је детаљну анализу садашњег стања трговинске мреже са нарочитим освртом на продавачко особље, службенике и ложицију просторија. Ова комисија је дошла до закључка да би у граду поново требало извршити темељитију реорганизацију трговинске мреже.

Трговинска комора је доставила предлог своје комисије Савету за привреду Народне одбране градске општине а одржала је и један дискусионни саставак са претставницима овога савета. Предлогом се предвиђа да се у граду од досадашњих трговинских предузећа и радњи образује само три колонијална предузећа у чијем би саставу биле и по једна књижара и једна мешовита радња, затим два текстилна предузећа и једно предузеће за продају гвозђарских производа. Требало би, по мишљењу Коморе, оставити само три самосталне радње које по најновијој уредби имају услове да самостално послују, а то су: „Технометал“, „Ибар нафта“ и „Текстил“ (ова последња би продавала и обућу).

Сматра се да би користи од овакве реорганизације биле многоструке. Пре свега, рентабилност трговинске мреже би била посве обезбеђена, јер би просечан промет робе износио 13-17 милиона динара месечно. Знатно би се смањила број канцеларијског особља, те би сви они који су стручњаци за продају поново ишли у продавнице а извесна лица која су вестручна и која су равније због разних малверзација и провешера била осуђивана удаљила би се са посла уколико ни су поправила држање. У дирекцијама предузећа радили би по 4-5 службеника а не као досад по 20. Ако би се спровела оваква реорганизација трошкови у трговини би били смањени од садашњих 10% на 3,5-4%, од укупног промета. Реорганизација даље омогућује укидање превеликог магацинског простора. Смањено би се број магацина, а то је веома обзиром да су они досад били често пута лежишта некурентне робе и да су апсорбовали доста кредита за робу која је обично лежала на лагеру.

За реорганизовану трговинску предузећа и радње има услова да се поставе руководиоци који за то имају и најбоље услове. Поред изгледа за знатно смање-

ње трошкова и за шире и активније учешће радника и службеника у радничком самоуправљању. Трговинску комору је за овај предлог реорганизације руководило и то, што би се свакако смањиле могућности малверзација и провешера, повећала друштвена контрола пословања и вршио правилнији распоред у раду и веће учешће савета потрошача који ће се формирати. Истиче се могућност да би трговинска предузећа могла (Уредба им то и омогућава) да успоставе непосреднији контакт са потрошачима и да их више привуку уз се на тај начин што ће им извесан део добити делити путем снижења цена или давањем неких бонуса. Тако би продавнице и предузећа набављала робу која највише интересује потрошаче и били би апсорбовани мањи кредити од Народне банке.

Спровођењем овакве организације рада у трговини сматра се да се не би укинула самосталност нити би се спутавала иницијатива пословања и продавачког особља. Нови нацрт Закона о радничком самоуправљању предвиђа најужу сарадњу руководства предузећа са стручним колегијумом (у овом случају са пословањима радњи). Новом Уредбом у трговини је предвиђено и „сукључарство“, што повећава одговорност особља и тера их на већу контролу.

Нова Уредба предвиђа да продавнице имају преписе калкулација робе израђених у дирекцијама предузећа и да исте покажу на захтев тржишне инспекције или заинтересованих потрошача. Ради правилнијег рада а и ради давања већег стимулуса за подизање стручности у трговини, Комора је донела Правилник по којем се врши разврставање особља на: полуквалификоване, квалификоване, неквалификоване и висококвалификоване.

Р. Р.

ИЗ ТРГОВИНСКЕ КОМОРЕ

Донете су договорне цене за откуп шљива и ракије

На састанку Секције за промет воћем и поврћем у Трговинској комори дискутовано је о ценама воћа а нарочито шљива и ракије те су донете неке одлуке које имају задатак да онемогуће неоправдано скакање цена на тржишту.

Тако је донета одлука да овај откуп што више иде преко мреже земљорадничких задруга по селима а да предузећа и откупне станице које имају своја сабиралишта са једним службеником до десетог овог месеца повуку са територије општина у којима живе селиште предузећа или откупне станице. Оваква одлука је донета на основу пречишћеног текста Уредбе о трговинској делатности о трговинским предузећима и радњама сл. лист 37/55 члана 34. Сматра се да ће спровођење ове одлуке у дело имати одраз на смањење могућности за низ неправилности које су се осећале до сада у откупу шљива и ракије. Такође се сматра да сва предузећа треба да кроз своје платне спискове исплаћују раднике који раде на откупу шљива за капе, да се неби догађало као до сада да извесни „службеници“ предузећа користе ово и стижу велику добит за себе лично а предузећа ово санкционишу сматрајући да и она добијају избегављујући да плаћају социјално осигурање за ове раднике.

У Трговинској комори сматрају да и контролни органи треба да помогну у спровођењу одлука јер једино на овај начин може да се откупи одвија без штете за нашу привреду.

После дуге дискусије и анализирања ситуације на тржишту домете су и договорне цене за откуп шљива и ракије, којих се сва предузећа морају придржавати.

Цене су договорне: За шљиву браницу 15 динара за килограм За шљиву за сушење 10 динара за килограм За шљиву за индустрију 8 динара за килограм. За ракију за ракију 6 динара за килограм.

Такође је донета одлука да се ракија откупљује по цени од 2 и по динара по степењу.

По овим ценама ће откупљивати шљиву и ракију задруге, предузећа и откупне станице од произвођача.

ЧИТАОЦИ КРИТИКУЈУ

Опет укидање на мери

Пре неки дан у предузећу „Пољопривредник“ дељен је кукуруз. Са осталим грађанима и ја сам дошао да узем. Међутим колицине које су продаване су се смањивале да би било за све. Док се продавало првога дана 150 кило на породицу, другога дана количина је смањена на 100 кило па на 50. Смањрао сам ипак да шако мора да буде и помирио сам се са тим. Међутим, после ујлаше 50 кило кукуруза добио сам побоже ову количину а кад сам код куће измерио на кантар са све џаком било је 48 кило. Нисам био сам већ је њих неколико протешћивало због оваквог „тачног“ мерења. Смањрам да то није у реду и другови из овог предузећа су добро ушћарили.

Неки грађани протешћују за укидање мањих количина а ја сам смањрам да овај мој протешћ треба озбиљније примити јер ће још бити оваквих деоба у којима су оштешћени они који морају да узму и 48 кило а ако су плаћили 50 а њих није мало.

Ж. К.

Здравствена активност на Ушћу

Подигне се нова амбуланта са СТАЦИОНАРОМ И ПОРОДИЛИШТЕМ

У последње време од како је на Ушћу дошао доктор Живковић осећа се јача активност у области здравства. Тако је у области популарисања здравствених мера приказано и у плану је приказивање неколико здравствених филмова уз помоћ Хиџијенског завода из Краљева. За потребе здравствене службе набављен је један ауто који се оправља и преудешава за ове потребе али се још увек осећа потреба за средњим медицинским кадром, нарочито кад се буде подигла нова зграда на којој су радови у току а у којој ће бити смештена здравствена станица. У будућој амбуланти се предвиђа стационар са десет

постеља, породилиште, рентген апарат и апотека.

Стан за лекара је обезбеђен. очекује се и долазак апотекара. Такође се предвиђа да у току идућег месеца почне са радом и рентген апарат а у плану је такође отварање помоћног вититуберкулозног диспанзера у кога би према плану долазио физиолог из Рашке или Краљева по два дана у недељи.

Уз помоћ органа власти из Рашке а посебно Бошка Кнежевића и уз активност здравствених радника на Ушћу ће се сигурно за кратко време осетити корист од ових здравствених институција. Ове године се први пут на јесен предвиђа систематски преглед школске деце.

ШКОЛЕ АУТО-МОТО ДРУШТАВА НА ТЕРИТОРИЈИ КРАЉЕВАЧКОГ ПОТСАВЕЗА посећиваће око 130 ученика

НАСТАВА У ОВИМ ШКОЛАМА ПОЧЕЋЕ 15 СЕПТЕМБРА

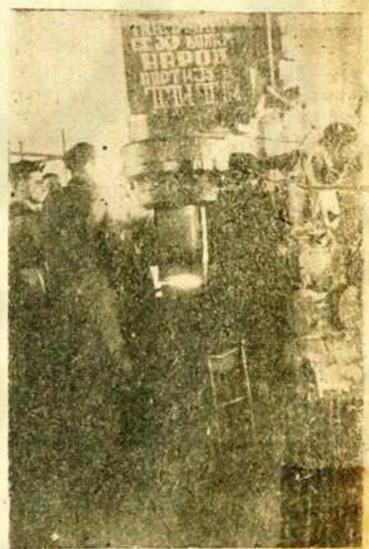
Потсавез Ауто мото савеза Србије у Краљеву врши припреме за отварање школа при својим друштвима у неколико средова на својој територији. Школе за обучавање возача почеће рад 15 септембра и имаће око 130 ученика.

При ауто мото друштву у Крушевцу, Рашкој и Новом Пазару школе ће похаћати по двадесет, а у Трстенику, Баљевцу на Ибру и фабрици вагона у Краљеву по петнаест ученика. Школе Ауто мото друштва у Краљеву почеће рад са 25 ученика. За наставнике у овим школама ангажовани су висококвалификовани механичари, инжењери и шофери I класе.

Школе ће трајати четири месеца. Завршени ученици добиће дозволе за вођњу А и Б категорије, већ према показаном успеху на испиту пред стручном комисијом саобраћајне милиције. Сви ученици који са успехом заврше ове школе регрутоваће се у моторизоване јединице ЈНА. Од школа се очекује и велики допринос у привреди обзиром да ће њени ученици после завршене наставе и отслужења кадрамоћи добрим делом да се

упосле у разним возним парковима. Школама се уопште придаје велики значај, па би и њихови ученици требало да уложе напоре да их успешно и заврше.

Р. Р.

ДЕТАЉ ИЗ ФАБРИКЕ ВАГОНА

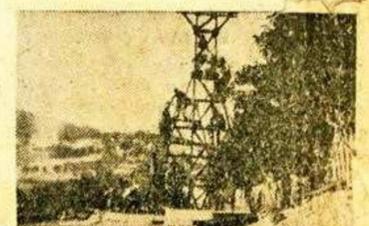
Да ли је правилно?

У прошлом броју нашег листа под горњим насловом објављен је напис о пекари Земљорадничке задруге у Ковареву где хлеб могу купити само чланови задруге са измиреним уделима. На постављено питање није дат одговор. То је и разумљиво јер сваки наш грађанин зна да је тако нешто неправилно. Но пошто ово није усамљен случај привућени само да поново пишемо о њему. У нашем срезу још има задруга чији управни одбори примењују слична средства како би задруга добила више чланова или пак приморала неуредне задругаре да уплате своје уделе. Тако у Гњилци и Миљатковићу, општина Рашка, смо задругари са плаћеним улогом могу добити у продавници шећер и брашно.

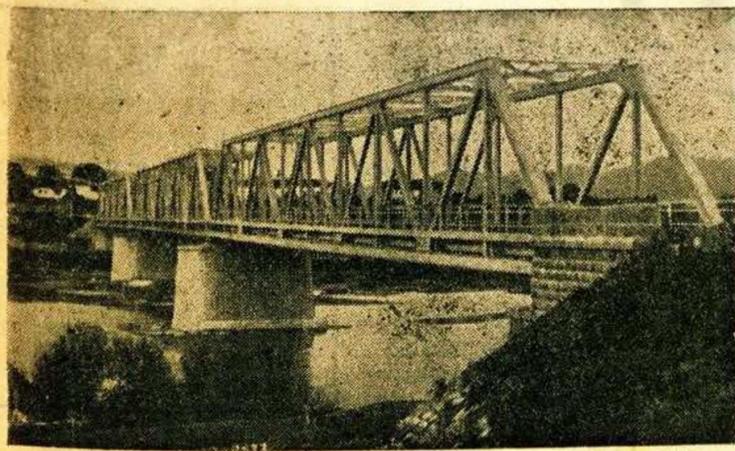
Овакви поступци појединих управних одбора земљорадничких задруга неспојиви су са нашим социјалистичким схватањем и заслужују сваку осуду. То није пут и начин да се уплате уделе и повећа број чланова задруге. Кад управни одбори нише усмере задругу делатност на унапређењу пољопривреде и кад радни сељаци увиде непосредно користи од земљорадничке за-

друге онда се неће јављати проблем чланства а још мање уплате удела.

Диста, задруге имају да робу и материјал продламо уредним члановима. А се односи искључиво за а, намењене унапређењу пољопривреде. Тако задруга преко своје трговинске радње треба да набавља за чланове стоку за приплод, плугове, воћне саднице, вештачко гнојиво и други алат и прибор за пољопривреду. Није у овом случају неће замерити задруга што услужује само задругаре. Али, треба водити рачуна да се не пређе граница. Артикале широке потрошње (па и прехранбене јер се о њима најчешће ради) могу куповати грађани у свим продавницама.

Из Ибарске долине

ИЗГЛЕД СТАРОГА МОСТА У КРАЉЕВУ

ПРЕД НОВУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ

Уместо две потпуне радиће једна виша гимназија и три осмогодишње школе

— Отворена је мајсторска школа —

рши. За који дан поново ће оживети учионице. Нова школска година у граду имаће знатно више ђака и разликоваће се по структури мреже школа од претходне године.

Услед насталих потреба школска мрежа је реорганизована и унеколико проширена. Уместо две потпуне мешовите гимназије радиће само једна виша гимназија и три осмогодишње школе. Овакву реорганизацију је требало извршити обзиром да се сада у нашем систему школовања основно образовање стиче кроз осмогодишње школе и да ниже гимназије више не одговарају условима нашег друштвеног развоја. Гимназија ће у своја четири разреда имати око 700 ученика.

Донета је и одлука да се у граду отвори и средња економска школа са три одељења првог разреда у којима ће моћи да се упише око 120 ђака. Ова школа ће радити у згради потпуне гимназије. За отварање једне овакве средње школе у граду одавно се осећала потреба обзиром да приличан број родитеља није у материјалним погудностима да своју децу после завршене гимназије шаље на даље школовање а са гимназијом не могу лако да их запосле, јер ђаци из гимназије не располажу никаквим стручним способностима да би могли бити одма упослени. За кадровима са средњом економском школом осећа се међутим велика потреба у трговинској мрежи и другим привредним организацијама.

У овој школској години радиће и мајсторска школа, која ће такође имати три одељења и око 120 ученика. Ова школа отворена је на захтев радних колектива и самих предузећа којима недостаје стручни кадар радника. За њено отварање само из Фабрике вагона потписало је захтев преко 150 радника. Школа

радити у подневним часовима у згради Индустриске школе при Фабрици вагона и користитиће се училима и стручним наставницима Индустриске школе. За пријем у ову школу тражи се завршена мала матура осмогодишње школе (ниже гимназије) или било која нижа стручна школа и да је кандидат био запослен у металској струци као квалификовани радник три године. Ученици са завршеном школом стичу звања високо квалификованог мајстора.

У Савету за школство Народног одбора градске општине разматрају и могућност за отварање једне школе за опште образовање радника. У том смислу постоји и препорука Извршног већа у Србије и Савеза синдиката Југославије, јер школе за опште образовање радника са двогодишњом наставом треба да замене досадашње ниже радничке гимназије. Школа за опште образовање радника имаће скраћени програм. Завршени ученици ових школа третираће се у рангу осмогодишње школе (мале матуре).

— Из Краљева —

У граду ће и даље радити Средња пољопривредна школа, Индустриска школа ученика у привреди и Нижа радничка гимназија (само за ђаке који су већ почели учити у њој). Док је прошле школске године у граду било 3.956 ђака, у току ове године сматра се да ће их бити знатно више. Нормални прилив ђака годишње износи за 200 ђака а ове године ће тај број бити и већи обзиром да ће доћи многи ученици са територија општине Врњци и Врњачка Бања из бившег Трстеничког као и са територије читавог бившег Студеничког среза који се припаја новом Краљевачком срезу. Услед уских локалистичких тенденција гимназије у Трстенику и Новом Пазару одбиле су да и даље приме на школовање ђаке са ових територија који су иначе досада тамо учили.

Р. Р.

„О. К. НЕРОНЕ“

Само жеља за комерцијалном добити и неустрачивања и неумереност могла је да од старог Сенеке из доба Нерона направи љубитеља модерних игара и само капиталистичка уметност може овако да изгуби меру за лепим, комичним и пресали модерне игре у доба Нерона и античког Рима.

А натазања два морнара, који сањају, да својим гримасама на силу засмеју публику која је гледала овај филм, често пута нису успела. Чак ни вештина редитеља да од њих прави час жевско час мушко, час гладијаторе час циркузане није допринела да се било каква утисак донесе после два сата гледања овога филма.

Тек кроз гледање оваквих филмова наша публика може да схвати колико негативности доносе схватања која за са-

да још увек владају у капиталистичкој кинематографији. Није важно што Неро на везују за време у коме је смешан. Није важно што га узбуђује музика цеза. И њега и његове савременике пени музика коју они у опште неби разумели... Али... важно је да се прави добар посао. За нас и наша схватања то може да буде „добар посао“ а „никако добар“ у нашем смислу значења те речи јер све оно што смо видели од почетка до краја је лудорија коју је тешко схватити.

Хришћани Рима захваљују двојици морнара који сањају, за спасење од Нероновог терора а ако томе додамо још неколико врло неукусних и порнографских сцена онда заиста не можемо да се отсмемо утиску да смо гледајући овај филм изгубили драгоцену време.

М. М.

Сличице из Сирче

Кажу људи да је Сјеница говеђи вијалећ. Ја то тачно не знам јер тамо нисам био а и ишло би кад је Сирча ближе.

Но да почнем испочетка.

Сирча има школу. И поред школе пошквичачицу. Између њих пролази царски друм. Друмом пролазе људи и волови. Људи пролазе и одлазе у кафану. Волови чекају на ред да се пошкучују. И ко хоће

да прође друмом царским мора да се пробија кроз кордон волова и баљга. Волови су прилично мирољубиви. Баљга, како кажу непријатно мирише.

Сад би требало да завршим нашу причу, али ђаци су већ отишли у школу. Волови и ђубре налазе се под прозором учионице. Као што знасте ђубре тренују многе болешти воловске и људске. И више немам шта да вам причам.

Кажу људи да је Сјеница говеђи вијалећ. Ја то не знам али Сирча изгледа да јесте.

„Јанаћко“

Кран

Засрпћа хала увек свешлом,
погоди сада кад је дан,
јури кран над хоризонтом
по својој стази вреноси рад.

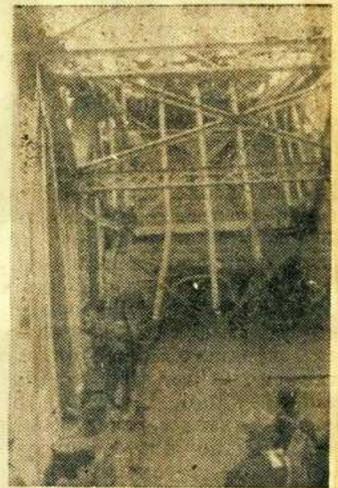
Према реци пушћу сјалице,
она је ограда са једне стране
У овом кобилесу зашвореног круга,
од пољског цвећа до чврсте бране.

Високи јаблан израсто под небо,
пуши на лулу кроз бетонски прстен
клаши се врхом из подножја шоплог
шуме млазеви легура вршлог.

Брда среће леже у нашим грудима,
Изравњајемо и биће поново плодна,
и свака прегриш земље ове
излази да прича подкорне сневе.

Лепршају веншилашори на испућеној лози
Кљују руке бруци све у јеку,
Причају људи куд маказе секу,
причају људи а кран јури.

Марковић Вукашин

Овако је изгледао мост за Ибру 1944 г.

Као и свако јутро Вида Станишић из Трнавце имала је пуве руке посла. Рад на пољу је у пуном јеку. Док остали иду на ниве и ливаде она вредно послује по кући. Није ни слутила да ће данас доживети сусрет који ће јој натерати сузе на очи. И плакала је. Сузе радоснице облиле су лице. У почетку скоро није веровала. Њена учитељица са домаћичког течаја изненада је дошла пред кућу. Вида је поцрвенела, мало се збуњила а онда чврсто загрлила своју учитељицу Драгицу Дурковић. Сузе и потекле су као бујица.

Учителица је прошло од течаја мислила није да више није срести ни наставнице и другарице из удаљених села. А сада наједном, има драгог, најдражег госта у кући. Сва је устрептала. Стотине успомена које кипе из живога сећања понеле су је као вихор.

Прошле године одржан је први домаћички течај у Рашкој. Сеоске девојке стидљиво су ступиле у лепо уређену зграду. Први дани били су тешки. Нова средина их је мало збуњивала. Слаба писменост их је спутавала. Али, Драгица Дурковић умела је присно и лако да окупи девојке, разбије стидљивост и укоченост. Данима је у школи било живо. Течајке су вредно училе и пословале. И разоноде је било на претек. Много од њих по први пут су виделе „живе“ слике на платну. Нова сазнања проширивала су видик. У живот и младост надирало је више ведрине. Растанак на крају течаја био је раставак породице.

Четрдесет девојака растурило се по селима. Оне су се вратиле

Сусрети
УЧИТЕЉИЦА У ПОХОДИ

кућама носећи нешто ново. Доиста, није било лако. Имало је и отпора. Ипак, оне су се трудиле колико су могле а у кућама се много што шта мењало.

Али ниједна од њих није ни слутила да ће пред врата њихове куће једног дана осванути учитељица. Изненађење је било велико. Радост још већа. Учитељица је стигла у прави час. Имаће прилике да види шта су ученице постигле, поразговараће са родитељима и помоћи девојкама у њиховим племенитим настоја-

њима. И није само Вида Станишић осетила радост. Вредна наставница Драгица Дурковић препричала је близу осамдесет километара да обиђе своје ученице.

Учитељица је задовоља својим ђацима.

— Искрено вам кажем, прича Драгица Дурковић, — ја сам пријатно изненађена. Већ први резултати јасно говоре да новац утрошен за течај није узалудно бачен.

— Где се највише постигло? — интересовало је нас.

— У личној и општој хигије-

ни. Кад само дошла у једно село испод Голије показали су ми кућу моје ученице. Кућа је под сламом. то је довољно да поквари први утисак. Али, унутра је било чисто и уредно како се само може замислити. Кантица са славином, пешкир, сапун. Људи се навикавају да перу руке пре јела. У сеоским кућама у овом крају намештај је оскудан. Али моја се ученица довила. Она је од једног сандука направила полицу, наређала посуђе и ставила завесице.

Нису учитељицу срдачно дочекивале само ученице. И њихове мајке су се од срца радовале. Оне су Драгици показивале ручне радове, и везове бивших течајки. Многе од њих су и шиле. Зваће стечено на течају све више се одомаћује у кући и породици.

Но, далеко је још до пуног успеха. Девојке доиста показују вољу али понегде наилазе на неразумеваше старијих. Долазак учитељице у кућу била је озбиљна помоћ.

На крају не можемо прећи а да не укажемо на ову корисну иницијативу Института за здравствено просвећивање НРС. Институт је омогућио учитељици Дурковић да посети своје ученице. Из извештаја о обиласку добиће се потребан увид о при-

Са једног домаћичког курса

ПРЕТПЛАТНИЦИ

ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ
НА „ИБАРСКЕ НОВОСТИ“
ЗА 1955 ГОДИНУ

Претплата износи:

За целу годину 520 дин.
За пола године 260 дин.
За три месеца 130 дин.
Појединачан број 10 дин.

Читајте
„Ибарске Новости“

С Л О Г А

Наставља се Среско фудбалско првенство ЗАШТО НЕ ФУЗИЈА?

У недељу 11 септембра наставаља се првенство среза у фудбалу.

У Јединственој среској лиги играју следеће утакмице:

Подет—Ратар у Ратини суди Милићевић Слободан. Почетак у 10 часова пре подне.

Гружа—Јединство у Витановцу. Суди Ђорђевић Михаило. Почетак у 8 час. пре подне због избора омладинског руководства у Витановцу.

Карађорђе — Будућност суди Милић Бранко почетак у 10 часова у Рибници.

Задругар—Млади радник, суди Десимир Ђорђевић игра се у Адранима. Почетак у 10 часова.

Младост—Напредак суди Вучковић Миодраг. Игра се у Оплањима. Почетак у 10 часова.

Магнохром—Ибар суди Обреновић Цака игра се на игралишту Слога у 10 часова.

Горе наведени распоред Јединствене лиге мора се поштовати у интересу тачног евидентирања утакмица.

У I зони играју се следеће утакмице:

Драчкини—Буковица суди Кнежевић Миленко. Утакмица се игра у 10 часова у Драчкинима.

Обрва—Јарчужак суди Љубо Крстовић игра се у 8 часова у Обрви. Делегат Срећковић Радов.

Мрсаћ—Самаила суди Миљковић Харирон игра се у Мрсаћу у 14 часова после подне.

У II зони састају се следећи клубови:

Чибуковац—Трговиште суди Целић Радисав. Игра се у Чибуковцу у 10 часова.

Милочаји—Жича суди Љубо Крстовић у Милочајима у 10 час.

Витковац—Шумарице суди Миле Ђорђевић игра се у Витковцу у 10,15 часова.

У III зони играју се следеће утакмице.

Ново село—Г. Грачац суди Вукадиновић Љубинко. Игра се у Новом селу у 10 часова.

Вранеша—Подунавци суди Мацић Драгослав. Игра се у Вранешама у 13 часова.

Врба—Драгосињци 3:0 Утакмица се региструје због дисквалификације Драгосињаца из даљег такмичења.

Ово је коло потпуно изузев последње утакмице где Врба добија два бода без борбе јер су Драгосињци дисквалификовани што је њихово руководство незобљиво схватило ово такмичење и играли нерегистровани.

Нека свим клубовима са територије нашег среза који се такмиче буде ово опомена да ће се према свакоме који не буде поштовао пропозиције поступити овако.

Наше такмичење неће имати потребе да се прекида јер време одмиче а клубови могу у многоме да потпомогну ако на својим утакмицама буду добро организовали дежурств и редарство.

У Обрви играће се утакмица и нека немисли другови из ова два села да Срески фудбалски одбор не мисли о њиховим односима из прошле утакмице. На овој утак-

мици биће и делегат који ће посматрати утакмицу. Саветујемо их да на поштовање пропозиција како их неби свашао случај Драгосињаца.

Напомињемо да се клубови придржавају горњег распореда за ово коло.

У идућем броју објавићемо резултате и табел у јединствене лиге и зона.

Слога - Борац 64:47

СЛОГА: Драгојловић 4, Новчић 11, Ковачевић 8, Штављанин 10, Адамовић 20, Петровић 11, Петровић 7, Новчић II, Ђурић, Мирковић, Милошевић. Тренер Калембер.

Од 32 слободна бацања Слога је искористила 20.

БОРАЦ: Ристић 10, Ковачевић 6, Милошевић, Смиљанин 7, Стафановић 18, Стефановић 11, Стефановић III, Цицварић 5, Ђерамлац, Марковић, Јаковљевић, Копривица. Тренер: Денић.

Од 28 слободних бацања Борац је искористио 15.

Кошарка Стадион Слога. Гледалаца преко 1.000. Време лепо. Судије: Гојко Радојковић и Жеравица (Београд).

Дерби XVI кола Јужне лиге није испунио очекивања Краљевачке публике, која је до последњег места испунила кошаркашки стадион са надом да ће гледати квалитетан и технички дотераву игру.

Само у једном кратком периоду средином првог полувремена игра је одговарала именима обеју екипа које су се бориле за значајну победу и за тих неколико тренутака гледаоци су имали прилике да виде зрелу и добру игру реформираног тимова. Али то је било за веома кратко време, јер је игра и даље до краја, као и од почетка утакмице била сасвим нервозна, несрећна и са доста грешака. Оваква игра је потпуно разумљива јер су играчи обе екипе били импресионарани важном утакмицом. Борац се борио да пред Краљевачком - фер публиком реабилитује свој пролећни пораз у Чачку, да поврати већ раније пољуљани реооме - екипе из Савезне лиге, и да оном победом угрози Слоги прво место. А Слога се борила за једну важну победу која ће јој дефинитивно осигурати прво место на табели и победа над чајанским најбољим клубом претставља још један велики успех Слоге, јер је Борац увек био цењен као веома добра екипа. Резултат од 17 кошва разлике је сасвим реалан слика догађаја на терену. А Слога је баш на овој утакмици више грешала и играла прили-

чно слабо. Шта би било да је Слога заиграла како уме? Руку на срце, Борац се овога пута изукао и може бити више него задовољан са резултатом од 64:47.

Млади Адамовић био је јунак дербија. Улето је у прави час, дивно финтирао и тачно шутирао на кош. И остали играчи су се борили са крајњим пожртвовањем и хватали лопте за које се мислило да су већ у рукама противника. Драгојловић није сметно бетонски терен да се баци и између двојице играча за лоптом и да из лежећег положаја дотурни лопту Петровићу II који је постигао кош.

Гледаоци су били задивљени оваквим пожртвовањем Слогиних играча. А оваквим моментима утакмица је обилвала и због тога је била доста прљавља са пуно личних грешака. Тренери Калембер и Денић трљали су главе и разним тактичким варијантама покушавали су да реше утакмицу што пре. Слогина „зона са троуглом“ показала се успешнија него Борчев „пресијг и човек на човека“. Разлика се повећавала а Борчев квинтет се при крају сасвим раштињивао. Да Новчић I није напустио игру због пет направљених личних грешака постигнута разлика од преко двадесет кошва вероватно би остала до краја. Његово одсуство у задњим тренутцима игре знатно се осетило. Ковачевић је играо олично и постао је најбољи кош на утакмици који је уједно био и хиљадити кош који је Слога постигла у овом првенству. Петровић I, Штављанин и Новчић II играли су осредње, док су Петровић II и Милошевић сасвим подбацили.

Код Бораца су се истакли Смиљанић и Стефановић I, нарочито прецизним шутевима из даљине.

Судије Радојковић и Жеравица од самог почетка држали су игру у својим рукама и успешно су обавили свој задатак.

На крају публика је топло поздравила своје љубимце који су овом победом осигурали прво место на табели јужне групе Српске лиге.

Д. О.

Табела после XVI кола

1. Слога (Краљево)	16	13	1	2	1005:779	27
2. Борац (Чачак)	15	10	0	5	818:712	20
3. Партизан (Пирот)	15	10	0	5	744:691	20
4. Железничар (Чачак)	15	9	1	5	687:629	19
5. Шумадија (Крагујевац)	16	8	0	8	831:761	16
6. Омладинца (Ваљево)	15	8	0	7	655:581	16
7. Косово (Приштина)	16	7	0	9	647:635	14
8. Раднички (Крагујевац)	15	5	0	10	719:843	10
9. Будућност (Пех)	14	4	0	10	611:733	8
10. Партизан (Крушевац)	15	1	0	14	618:853	2

Браво кошаркаши!

Са фудбалском лоптом, без патика и дресова, почели су кошаркаши свој напорни рад на пропагирању једне нове игре у Краљево.

Штављанин, Новчић I, Ковачевић, Обрадовић, Петровић и Воја поповић били су први који су схватили лепоту и значај ове врсте спорта, и жртвујући све своје слободно време, материјалне могућности и своје физичке снаге, створили су оно што данас наш град у кошарци има. Играло се по пољанама, молили су се разни људи за материјалну помоћ, сами играчи радили су на подизању платоа за игралиште. Довођени су клубови из других градова утакмице се играле пред десетак људи, а затим одлазили на реванш тим клубовима. Било је и сувише напора, али ти млади људи, боље речено дечади, ово што су решили хтели су и поред свих тешких околности да

остваре. Да би легализовали своје дивље друштво пријавили су се СД Слоги, али ни са овим није било све решено. По мишљењу управе тога друштва фудбал је био само спорт, а све остало није морало ни да постоји.

Интересовање за кошарку све је више расло. Био је све већи привил играча који нису били привучени неким добрим условима, већ лепотом те граве спорта.

Један од најсветлијих момента у раду са кошаркашима јесте долазак друга Видана Ристића за председника кошарка клуба. Тај човек је учинио да се кошарка одржи у нашем граду, а као трајну успомену на његов рад имамо врло модеран стадион. Овде је потребно истаћи и рад Срђе Калембера, који има велике заслуге за подизање кошарке у нашем граду, који је неколико пута долазио да помогне кошаркашима Слоге, а све је то радио

без икакве награде. Овом приликом, а то се односи и на друга Краљева, спортска публика им одаје пуно признање.

Најзад је овај мали и скроман колектив добио заслужено признање и успехе. Успех није био ни мало лак. У једној врло јакој конкуренцији од десет клубов постати првак и ако се играју још два кола, најбоље говори о убедљивом успеху кошаркаша. Не може да се каже да је Слога у првенству дала оно што може да пружи у знању кошарке, али је зато имала најсталнију форму, што је и услужило такав успех-убедљив и заслужен.

Као најбоља утакмица коју је Слога имала у току првенства, била је против Шумадије у Крагујевцу. Није то била најбоља утакмица по игри већ по спортском држању играча Шумадије. И ако је Шумадија била потребна победа и освајање два драгоцена бода, они су својим фер понашањем како за време игре, тако и после утакмице показали како се поштује успех про-

Кад се о овој теми говори сваки добронамерни спортиста сматра да ће ово допринети развоју фудбала у граду. Зашто је за чуђење зашто се Маринковић у своје дописе друкчије обраћа нашој публици?!

Зашто је произвољно шврћење да се фузијом не постиже ништа а још чудније да се у фузији за Маринковића крије жеља: „да већа риба гуша мању“ и у том случају Мешалац би био прогушан, како каже писац чланка у прошло броју Ибарских Новости. Или он није био у шоку догађаја или нешто друго недостаје Маринковићу па тако шврди. Он је изгледа заборавио да је преко Пола шима данашњег Мешелца научило фудбал у Слоги. Но има нешто што Маринковић не види а то је: спортисти Краљева би морали у случају да се фузија не изврши гледати Таково из Милановца и Омладинца из Чачка шире пушта. Шта ће бити са клубским касама у овим случајевима јасно је свакоме који се баве проблемима

ма фудбала. Зар није лакше помагаћи два друштва у граду него три?! Зар спортиста публика у граду мора да плаћа у једној недељи до сто динара за утакмице које код куће треба да играју Мешалац и Слога одвојено?! А шта би тек било кад би се усвојила концепција друга Маринковића о постојању чешири и пет друштва у граду?!

Што се тиче примедбе Маринковића на Слогине жалбе сматрам да и ту није у реду јер ако се неко у борби за пласман служи недозвољеним средствима као што је то случај са „Трејчом“ онда је сасвим на месту и спортисти да се Слога жали и тражи заштитишту против незаконитог рада.

Желимо један добар колектив, колектив који ће бити и првак, који би био сличан шиму у коме су играли: Рајић, Ђорђевић, Појовић, Мијомановић и други, а који би окупио најбоље фудбалере града који би били сиремни за веће победе и успехе које би ми сви поздравили. Алекса Николић

СЛАБА ИГРА ЛОКАЛНИХ РИВАЛА

Као што смо навикли код сусрета домаћих ривала гледали смо слаб фудбал. Ниједан од тимова није показао да се налази у доброј форми и то забрињава спортску публику Краљева јер наде на добар пласман оба наша претставника у Потсавезу нису најбоље. Ни Железничар ни Металац нису пружили оно што се од њих очекивало. Најзад и неефикасност, болест од које пате клубови широм Југославије, и у Краљево се осећа. Једини гол који је пао у 18 минуто решио је утакмицу. Млака навала Металца није била опасна по гол а истини за вољу треба указати на пропуштене шансе од стране играча Железничара Миздраковића, Шпановића и Дишовића.

Треба посебно истаћи пожртвовање голмана Металца коме смо плескали. Иначе игра је била како би се рекло прилично „прљавља“. Било је доста фаулова и нечистих стартова, опоменутих играча а и један је избачен из игре. Заста је нужно скренути пажњу онима који се баве фудбалом да треба водити рачуна и о здрављу људи који играју јер опасна игра какву смо неколико пута видели на овој утакмици и реаговање гледалаца на овакав начин игре треба да буде опомена за будуће. И фудбалери као и спортисти морају да владају својим живцима а спортиста мора да се бори спортски.

У недељу Металац прима у госте Напретка из Крушевца а

Железничар иде у Светозарево. Обадва друштва имају озбиљне противнике и треба обратити више пажње на припреме и редован тренинг јер и Металац и Железничар могу да играју боље и њихови симпатизери са правом траже то од својих играча.

Почиње одбојкашко такмичење за првенство среза

У недељу, 11 септембра, почиње одбојкашко такмичење на територији досадашњег Жичког среза. Оно ће трајати двадесет недеља и у њему ће учествовати једнаест екипа. Ово је друго такмичење ове врсте после рата. Прво организованије такмичење одржано је током 1953 године. За јесењи део такмичења одбојкаши нашег среза добро су се припремили.

Гранит (Јошаничка Бања) - Рудар (Ушће) 4:3 (0:3)

Играно у Јошаничкој Бањи на игралишту Ф.К. „Гранита“. У овом пријатељском фудбалском сусрету домаћи тим је у првом полувремену играо доста дежерно а гости су лако дошли до вођства од три гола. Тим „Рудара“ се показао и овде као добар али га је домаћи „Гранит“ у другом полувремену живљом и пожртвованијом игром убедљиво надвладао.

дају и остали спортски колективи у граду а нарочито фудбалери.

Њима предстоје квалификациона такмичења за улазак у прву Савезну лигу. Да се пред спортском публиком нашега града поставља један врло важан задатак, пуне потпоре кошаркашима у њиховој спортској борби, која ће им уједно од спортске публике бити и пуно признање за све њихове досадашње напоре и успехе, јер овај колектив ово заиста заслужује.

Шаховска вест

После одигране прве половине шах меча између мајсторског кандидата Угриновића и првокатегорника Остојића, Угриновић води са 3:1.

Истовремено се одржава и други меч између другокатегорника Тапушковића, члана шах клуба „Слоге“ и Попадића, члана шах клуба „Металца“. Прву половину меча добио је Попадић са 2:1. Одигране су три партије.

КРОЗ ГРАД

Биоскоп „Сутјеска“
 9—11 „Тајна Индијанке“ (амерички)
 13—15 „Карневал“ (француски)

Биоскоп „Рибница“
 9—11 „Тајна собе 17“

Клуб Ваздухопловства
 9—11 „Жене долазе“ (амерички)
 13—14 „Севка прошлости“ (амерички)

Музеј
 Отворен сваког дана сем понедељка
 Уторком од 8—12 и од 16—18 часова
 Средом „ 8—12
 Четвртак од 8—12 и од 16—18 часова
 Петком „ 8—14
 Суботом „ 8—12
 Недељом „ 8—12 и од 15—18

Народна библиотека
 Отворена сваког дана сем недеље
 од 7.30 до 10 часова
 од 16.30 до 20 „
 Книге се издају понедељком, средом и петком.

Дезурне апотеке
 До — 10 септем. „Прва народна“
 Од 10 — 17 септембра „Црвени крст“

МАЛИ ОГЛАСИ

Продајем вршаћу машину гарантуру у испривном стању. Дреш аустријски, марка тројка, мотор бухмав 7 к. с. Може и подвојено,
 Упитати Миленка Милана
 Грдичка коса 30 — Краљево

Оглашавам неважећим сведочанство о свршеној основној школи издато у Рибници.
 Светомир Мандаћ, Рибница

Продајем радио апарат Космај 1949 у одличном стању. Цена повољна због хитности. Исплата по споразуму у ратама
 Обратити се редакцији листа

ПРОДАЈЕМ засебну одмах усељиву кућу са баштом.
 Главашева 11 — Краљево.

Продајем четири хактира земље са кућом и грађевинама у Милочајима.
 Вуковин Жарко

Замењујем собу и кујну-Чачанска 57-за одговарајући стан у другој улици града. Обавештење у Редакцији.

ПРОДАЈЕМ 3 хектара земље у реову Грдиче по врло повољној цени.
 Обратити се Драгиши Богавцу. Цара Душана 45 Краљево.

**— ЗАНАТСКО НАБАВНО-ПРОДАЈНА ЗАДРУГА —
 КРАЉЕВО**

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

ЗА ПРИЈЕМ У СЛУЖБУ

- 1) Једног шефа продавнице индустријске робе и
- 2) Једног шефа рачуноводства

УСЛОВИ:

- а) за шефа продавнице: да је добар познавалац метално-гвојдјарске робе и да је у овој струци на пракси провео најмање 5 год.
- б) за шефа рачуноводства: да има завршену потпуну средњу школу, односно школу равни њој, и да је најмање 5 година провео на пословима рачуноводства те да потпуно познаје финансијско пословање трговачког предузећа и да самостално саставља биланс; Може и са непотпуном средњом школом — ако је најмање 10 година провео на пословима рачуноводства.

Наступ 1 октобра 1955 год. или по споразуму.

Плата по тарифном правилнику.

НАРОДНИ ОПШТИНЕ ОДБОР КРАЉЕВО

расписује:

конкурс

за директоре две осмогодишње школе и Више мешовите гимназије

услови:

за директора Више гимназије факултетска спрема и 10 година службе у просветно-научној струци, а за директоре Осмогодишње школе факултет или ВПШ и 5 година службе у просветној струци.
 Стан обезбеђен за директора Више гимназије.
 Рок за подношење молби 20 септембра т. г.

НАРОДНЕ ОДБОР ОПШТИНЕ КРАЉЕВО

Чишјајше

Ибарске Новостии

МАЛИ ОГЛАС

Продајем имање у општини Самаилима у величини од 3 хектара које се налази у близини задружног - дома.

За услове упитати Недељка Стојадновића Краљево Чачанска улица број 28.

ДРВНИ КОМБИНАТ — КРАЉЕВО

— Комисија за стипендије —

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

За додељивање стипендија у школској 1955/56 год. и то за студенте и ученике следећих факултета и школа:

За студенте Шумарског факултета	5 стипендија
За студенте Економског факултета	1 „
За студенте Правног или филозоф. факул.	1 „
За студенте Високе Техничке школе	2 „
За ученике-це Средње Шумарске школе	2 „
За „ „ Средње Медицинске школе	1 „
За „ „ Учитељске школе	1 „
За „ „ Средње Пољопривредне школе	2 „
За „ „ Средње Економске школе	1 „

Молбе за стипендије примаће се најдаље до 9 октобра 1955 год.

Кандидати су дужни уз своју молбу поднесу следећа документа и то:

- а) студенти I, II и III г. потврду дотичног факултета о положеним испитима.
- б) Кандидати I год. факултета и Високе техничке школе као и кандидати Средње стручне школе препис сведочанства о положеном Вишем течајном испиту односно о свршеној Средњој стручној школи.
- в) Кандидати Средње стручне школе, препис сведочанства о положеном вишем течајном испиту.

Стипендије ће се исплаћивати у смислу основног Закона о стипендијама — Сл. лист ФНРЈ бр. 32/55 год. и Одлуке о висини стипендија — Сл. лист ФНРЈ бр. 33/55 године.

По извршеном избору стипендиста склопиће се са њима уговори о давању стипендија.

ДРВНИ КОМБИНАТ — КРАЉЕВО

Комисија за стипендије

„КОПАНИК“

ТРГОВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ ГРАЂЕВИНСКИМ МАТЕРИЈАЛОМ НА ВЕЛИКО — БЕОГРАД

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

За пријем у службу два службеника за своје стовариште у Краљево и то:

1) Помоћника директора стоваришта. Услови: средња школска спрема са најмање 5 година комерцијалне праксе у трговини грађевинским материјалом.

2) Шефа набавке и продаје. Услови: средња школска спрема и 10 година комерцијалне праксе у трговини грађевинским материјалом, или нижа школска спрема и преко 10 година комерцијалне праксе у истој трговини.

Молбе за пријем у службу са описом досадашњег службовања и документима доставити најдаље до 15 септембра 1955 године, стоваришту „Копаник“ у Краљево.

Плате по тарифном правилнику предузећа.

Ступање на посао по споразуму.

Стовариште „Копаник“ - Краљево
 Бр. телефона 113

ОБАВЕШТЕЊЕ

УПРАВА КЛУБА
 - КУЛТУРНИХ И ЈАВНИХ РАДНИКА -

Обавештава своје чланове да ће на дан 13-ХИ- 1955 (уторак) у 18 час.

ОДРЖАТИ

Ванредна скупштина клуба

СА ДНЕВНИМ РЕДОМ
 Оправданост опстанка клуба

Ванредна скупштина одржаће се у просторијама клуба.

Умољавају се чланови да на истој присуствују

НАРОДНИ ОДБОР ОПШТИНЕ

— Савет за просвету и културу —
 ВРЊАЧКА БАЊА

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

За директора осмолетке
 — Врњачка Бања —

Услови: ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ и дугогодишња пракса.

Плата по Уредби и положајима додатак. Понуде са подацима о квалификацијама и досадашњој пракси доставити Народном одбору општине (Савету за просвету и културу) Врњачка Бања најдаље 15 дана по објављивању конкурса.

СРЕСКИ САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА

У САГЛАСНОСТИ СА КОМИСЈОМ Н. О. ОПШТИНЕ У КРАЉЕВО

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

СЛЕДЕЋИХ РАДНИХ МЕСТА:

- 1) За директора трговинског предузећа „Пољопривредник“;
- 2) За директора трговинског предузећа на велико „Морава“
- 3) За књиговођу — инструктора у Савезу и
- 4) За пољопривредне стручњачке у Савезу.

УСЛОВИ:

Под 1 и 2 даје пољопривредни стручњак са праксом у трговини, или економиста са свршеним економским факултетом, или средњом економском школом са праксом у трговини, или да је завршио стручну трговачку школу са дужом праксом на руководећим местима у трговини. Плата по Тарифном правилнику.
 Понуде за директоре предузећа доставити секретаријату за привреду НОО Краљево до 25 септембра.

Под 3 да је завршио економски факултет или средњу економску школу са познавањем задружног књиговодства. Основна плата по Уредби, допунска по споразуму и

Под 4 да је завршио пољопривредни факултет са најмање 3 године праксе, или средњу пољопривредну школу са најмање 10 година праксе у производњи. Основна плата по Уредби, допунска по споразуму.

Понуде под 3 и 4 доставити ССЗЗ.

Ступање на службу одмах.